

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
éves ár 5 ft., félre 2 ft 50 kr.
nyelvi ár 1 ft 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kapják Weidinger N.
könyvker. (Szedőnyel-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos pécsi sor egyszeri
megjelentéért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. Ázletűd. — Minden
hirdetés után 30 kr. bélyegdíj íze-
tendő. A nyitólát 1 pécsi sor 10 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ferenzielek utcája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethető helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Ferenzielek templomának áttellenében.

Halleluja!

Közel kétezer év óriási messze-
ségéből hangzik ma felénk az isteni
diadalszó. Az apostolok örömkial-
tása Jézus sírjának küszöbéről, a ki
felilemelkedett az enyészett, a halál
uralmán; mert feltámadott, mint a
hogy azt előre meg is mondta.

Megmagyarázhatlan csodás erővel
rezgi át a hang a nagy mindenséget,
az egész természetet. Mintha az anya-
föld minden porszemének ajka támadt
volna s lelket kapva, egyszerre hang-
zanék fel.

Minden évben megújul a feltáma-
dás képe — kikeletkor.

A husvétii ünnepek az ébredő ta-
vaszt köszöntik hajnal-sugaraikkal.

Délkeleti langyos szellő hozza az
isteni megváltás üzenetét, melyre
nyomban felenged a megdermedt élet-
erő: föld gyomrában, vizek mélyén,
fa-gyökérben, növény-rostban, rovar-
petében, béka-tojásban s minden, min-
den állati szervben. Berepdesi, mint
egy varázshatalmú tündér, a rónát,
hegyek ormát, völgyet, erdőt, mezőt,
berket, ligetet, odaszugva minden fű-
szálnak, cserjének bokorról-bokorra
a váltáság felszerkentő szavát: feltá-
madunk!

A merre száll, a merre jár fris
pázsit két nyomában, rittyeg fakadoz-
nak s megújul az élet.

Bámulatos munka történik minden
talpalatnyi téren; a földkéreg felpat-
tan s porából mozgó élő alak két ki,
mely tovább nyitóság, hol féregmá-
sálat találkozik s csak úgy zibong a
természet. A zordon téli arezolatával
oly fagyasztó mindenség egyszerre
megváltoztatja rideg jellegét, megijö-
dik, mint a mesés phönix-madár, édes
mosolygás sugárzik le róla.

Ugyaníly ébredésre eszmél min-
den lény, mely öntudatlan nyughelyét
a melegebb napfény hívó szavára
hagyta el.

A sen.miségből a mindenség szá-
mára milliárd átmenet képe a virányos
tavasz.

Üdítő hatását az erők megújult
forrásainak mindenki érzi testén, lel-

kén egyaránt. Ebből támad minden
úszón, minden akarát, mely új cse-
lekvésre nógat, kényszerít.

Hány évezred óta keressük, kuta-
tjuk e titokszerű, roppant rejtélyes
hatások és ellenhatások nyitját, az
óriási erőforrás eredetét, melyről fel-
tesszük, hogy elménket a végokok
és végcélok felfogására terméke-
nyíti meg.

Az örök igazságnak csak alaki
eredményeit láthatni s tanulságot csu-
pán azt a messzetávolból hangzó is-
teni szózatot hallhatni, melyet közel
kétezer évvel ezelőtt a Mester tanít-
ványai kiáltottak ki: „Halleluja!
resurrexit, sicut dixit.”

És e szózat nemcsak a természet
csodás megújulásának örömhymnusza;
— ígéret és vizgatóság is számunkra,
kik a természet hatalmi körében élünk,
hogy a muló földi lét kínos megpró-
báltatásai, veszélyei, gyakori csapásai
el ne csüggyesszenek.

E szózat arra tanít meg, hogy
még a koporsófüdő is csak szunnyadó
reményt takar és minden setéség után
napvilág, minden rém-álom után bol-
dogabb ébredés következik.

A bizonytalanság e hitnek nem
árthat.

A mit tudományos érveléssel be-
tudunk bizonyítani, ahhoz felesleges
a hit. De vannak elvek, meggyőződés-
sek, ugynevezett költői igazságok,
a melyeknek csak hinní, vagy nem hinní
lehet, ezek adják meg az életnek a
költsézetet, a rejtélyességét, csu-
dását.

A poetikus tartalmat megérteni s
okát adni nem lehet; hit és mindig
csak hit szükséges hozzá, hogy erköl-
csi hatása meglegyen.

Örök rejtélyek költészete uralko-
dik a szépség és rútnak milliárd alak-
jaiban a nagy természet felett is. Ez
jelen meg a kikeletben s ez nyilatko-
zik a husvétii halleluja szavában, mely
feltámadást ígér.

Megkondulnak a harangok, haran-
goznak a Mester emlékezetére, kitől
közel kétezer évvel ezelőtt e poetikus
ígéret származott.

Az igaz hívők meghajolnak az
Ur előtt s hisznek szent fia ígéretében.

E hit igaz!
Nem volt, nem találkozott még
senki sem, ki e hitben — csalatko-
zott volna.

Mi az igazság?

III.

Megbomlott a világ folyása: a mi jó,
az rosznak; ami rosz, jónak mondatik. A
jó, az igazság, becsületesség illdöztek, a
gonoszság és erköletelenségnek minden
faja ünnepeletik! Nincs-e tehát igazam,
midőn hangoztatom: megbomlott a
világ folyása?! A jóbárból ellenség,
a rokonszevből gyűlölet, az elvárásból
áruló lett.

Nem is kell mindezt igen kutatni: a
mindennapi élet kirívó példákat mutat fel;
sőt maga a hazai parlament is gyönyörűs-
ges tényeket szolgáltat erre. Örvenhet
minden becsületes hazafi szívle-leke felettök!
De térjünk dologra.

Csak imént mondtuk, előrebocsát-
ván indokolásunkat: „Ne válasszunk kor-
máypárti képviselőket!” de még sakte-
rtpárti függetlenségi e ket sem
am! Elmondjuk okainkat és hisszük, hogy
logikai következetességgel szóljunk és
oly érvekkel, melyeket kicsinyleni, kigü-
nyolni, becsürelni igen, de megezáolni
nem lehet.

Függetlenség! E szónak igaz,
hamisítatlan érdeménnyé kizár minden szói-
alárendeltséget, legyen az akár szellemi,
akár anyagi, erkölcsi vagy társadalmi,
sőt politikai is. A ki magában ezt nem
érzi, s az életnek bármily körülményei
között nem valija s hirdeti szóval, de tettel
is nem igazolja, az nem független;
kire befolyást, pressziót bármily által ga-
korolni lehet, akár hivatali tekintély, akár
anyagi, pénz és birtokigérlet, vagy tán épen
megfelemlítés által, az ne mondja magát
függetlennnek; az ilyen férfiú tettei-
nek irányt nem a tiszta meggyőződés szab,
hanem az érdeke, melynek ő alázatos,
vagy épen rabslolgaja; kit baráti viszony,
rabesztetés, családi kötelek vezérel tettei-
ben, az a függetlenség magasztos
esz méjéről ne beszéljen; mert vagy
téved maga, vagy által másokat. Szóval:
a ki bármily tekintetnél fogva, legyen az
vallási, nemzeti, társadalmi, családi, gaz-
dasági, hivatali, kormányi stb., szabad
meggyőződését nem követi, vagy nem kö-
vetelni, az nem független; hanem alá-
rendelt, érdekeknek hódoló, az opportunis-
tás híve.

Már most elemezzük azok létjogosul-
ságát a függetlenségi elnevezéshez, kik a
(színházi szolga) és a 2-ik sírásó szerepét
visszahozza, mert személyesítője beteg!

— No tessék! már most kijátssa azt?
kizuhni nem lehet!

Oh! hogy dobogott a szívem! „Jaj!
ha nekem adnák!” és feltűnő módon el-
keztem előre furakodni és hangosan
közhögni, hogy magamra vonjam a rendező
figyelmét. Klárné állott mellettem és észre-
vette, hogy egy óriási kizdalem tombol
bensőmben. Egyszer csak hozzám fordul
és jószág mosolyával azt kérdi:

— Elmerne vállalni azt a szerepet?
— Oh! hogyne — hiszen — de —
nem merek szólni.

— Nézzé rendező ur! ez a fiatal
ember azt mondja, hogy ő eljátssa a
szerepet, próbálja meg, hátha —

Soha bűnös olyan remegve és verej-
tékes homlokkal nem állott a vizsgálóbíró
előtt, mint én a rendező előtt, az alatt a
pillanat alatt, mig rajtam végig nézett.

— No, fogja, fiatal ember! hanem
megtanulja ám!

Feltesleges biztatás! hátha csupa
szanszkír-észó lett volna!!

Bizony mire rám került a sor, ugy
tudtam, hogy — no! Többet mondok,
még játsztam is hozzá! A rendező azt
mondta, hogy „csak vigyázzon, és este is
igy mondja el, akkor jó lesz.”

De Klárné és Császárné jobb taná-
nácsot adtak. Azt mondták, hogy világért
se nézzem meg a közönséget, mielőtt
a szerepet el nem végeztém, mert a
sok arcztól megtalálók ijedni és bele-
sülők!

Nosza! Hamlet! alig vártam! A hány
barátom, rokonom csak volt, az mind be-
letet ezítálya arra az estére, melyen én
legelőször szólalok meg a világot jelentő
deszkákön.

Végre eljött az a nagy nap! én már

magyar parlamentben mint független-
ségi pártiak szerepelnek.

De mielőtt ezt tennők, hadd mondjuk
el általánosságban, nehogy felületességgel
vádoltassunk, a következőket:

Mi azt tartjuk: nem elegendő, hogy
valaki törvényhozónak választásuk a
jogosultak által, hanem erre képesítéssel
is kell bírnia; már maga az elnevezés
utal mindenkit arra, ki az országos képvi-
seletnek tagja óhajit lenni, hogy törvény-
hozói qualifikációval bírjon, és ha nem
is jogtudor, nem szorosan államférfiu, de
bizonyára az országos ügyek felfogása s
megítélésére elég tehetséggel és tudomány-
nyal ékeskedjék.

Tapasztalásból tudjuk, naponkint föl-
merülni látjuk, hogy egy ország és nem-
zetnek érdekei, előnye annyi mindenfélét
ölelnek át, hogy azok egyszerű elősorolása
is csaknem lehetetlen szűkebb keretben;
mit már eléggé igazol, hogy a kormányzat
több ágazatra oszlik és ezen osztályok
kezelése tetemes erőit és képzettséget igényel.

Igaz, hogy ezen szakférfiak arra hit-
vatjuk, hogy pontosan és lelkiismeretesen
megfelelvé kiszabott kötelemeinek, a haza,
a nemzet érdekeit előmozdítsák, a közjó-
létet eszközöljék; mit a lelkiismeretes kor-
mányzat teljesíti és pedig a főnálló törvé-
nyek alapján, azaz: épen azon és nem más,
idegen törvények erejénél fogva, melyeket
az országos képviselők, a törvényhozók,
vagy ha inkább tetszik, a honatyák alkottak.

Ezen törvényalkotás föltelezi a kellő
képesítést, mely nélkül az teljes lehetlen-
ség; a miért is szükséges, hogy országos
képviseleink legyenek, kik a kormányzat-
nak, ha nem is minden, de legalább egyes
ágazataiban jártassak.

Ezeket előrebocsátva s figyelmünkre
meltatva, lássuk a függetlenségi pártiakat.

Ezek egy része szövetség ragaszkodik
az 1848. évi törvények határozataihoz és
azért 48-asoknak nevezik magokat. És ez
helyesen van, csak az a kérdés merül fel:
valóban függetlenek-e? elég képesítéssel
bírnak-e arra, hogy magasztos hivatásuk-
nak megfeleljenek? Felgöngyöljék-e az
1848-iki szentesített törvények valódi inten-
cióit? nem aldozzák-e föl egyes elve-
knek a haza boldogságát, magát a magyar
nemzetet és pedig oly elveknél, melyek
talán szépen is hangzanak és az emberiség
szempontjából dicseretek is lehetnek el-
meletben, de hazánkra alkalmazva a gya-
korlati életben ártalmasak és veszélyesek?

— Az ilyen elvek alkalmazásánál igen óva-
tosan kell eljárni; mert könnyen meg-
történhetik, hogy midőn másokat magunkhoz
fölemlünk, magunkat ejtjük el, és pedig a
nemzetemmissiót örvénybe temetjük ugyan-
azok furiangja, családtsága s hatalmansága
által, kiket fölemlítettünk.

Az istenért, gondolják meg ezek, hogy

5 óraker delután fenn voltam az öltözöben.
Tízszor is kimaszkirozotam magamat, száz-
szor megkérdeztem, hogy: „jól vagyok?”

— Nagy Imrét megkértem, hogy ne küld-
jön be addig statistáit, mig a szerepet
el nem végezem s ő megette.

No most! megecsengették a változást!
bementem a színpadra. A stilyedőt leeresz-
tették és mi Várnayval (1-ső sírásó) el-
fogaltuk helyünket.

Az az áldott jó Császárné! ott állt
többekkel a színpalak mögött és csak on-
nan biztatott, hogy: „csak bátran! hangso-
san! ne a közönségre, én rám és Gerőfi
urra nézzem!” Ilyen auspiciumok közt
felleltem a függöny. S mért nyugtánam
hosszúra?! Elmondtam szépen a szerepe-
met, a mikor kijöttem, a jóbáraitam —
ott lenn a parteren — megtapsoltak!!

De mi volt ez a taps ahhoz a gyöt-
nyörhöz képest, mely a színpalak mögött
várt reám! Császárné tapsolt! Timár Já-
nos azt mondta: „nygezen csinálta! —
már lesz belőle színész!” — És még ez
sem minden! játék után az igazgató be-
kültölt 2 forintot fáradozásom jutalmául!

Megfogadtam, hogy azt a két forintot rá-
mába foglalva elteszem örök emlékké, ha-
nem nem tehettem, bizonyos okokból.

Első felléptem sikere óta mindennap
kaptam szerepet. Hogy irigykedtek a vén
körüstak! „Ni! alig liti az orrát ide, már
is több szerepet kap, mint mi!” Termé-
szetes, hogy az ilyen félreismert geniek
szóztak legjobban haragudni és emberre.

Idény végével az igazgató felszóllított,
hogy csak maradjak társulatánál, de Ti-
már János is kitézte az igazgatói zászlót
és szintén hitt magával. Világos! hogy
vélem mentem! hogyne!? Azt mondta, hogy
fizetésem ugyan nem lesz nagy, mert ab-
ban a mit keresni fogunk, osztóznunk mind-
annyian! de mit nekem fizetés! elég az

makacs ragaszkodásukkal a törvény szavá-
hoz, meghusitják a 48-iki intencziókat, me-
lyek mindelőtt a haza, a magyar
nemzet boldogságát, emelését tüzték ki s
nem annak vétségét, bukását! Megmentetik
az ely, de miatta elvesz az ősi haza. Fájd-
alom, de ugy van.

Ezek a nemzet jó hírnevét féltik és
visszaesést hangoztatnak, középkeri eszmé-
ket emlegetnek, szegényt, gyalázatot rónak
a nemzetre, ha az egyenlőség elvét
nem tartja fenn a parlament, a törvény; még
a legeskevényebb módosítás, megszorítás és
cenzúrált változtatástól is visszariadnak és
ajajvesztésekkel mások felett, és nem veszik
észre, hogy maguk alatt vagják a fát — s
hacsak még ez történne egyedül: „volenti
non fit injuria”; de minket is, a nemzet
zömét, az igazi magyarokat is elveszítene,
kitörőnek az élő nemzetek sorából! Minket
senki sem fog megmenteni a diestelen enyé-
szet karjai közül.

„Ha nem mentjük meg az elvet —
mondják — mit szólólnak a világ, mit
mondanak a múltbeli nemzetek?”

Azt fogják hangoztatni, hogy bülesen
csülekedtünk, midőn megmentettük hazán-
kat és a magyar nemzetet. Nagy esze-
telenség is volna magunkat veszni hagyni,
hogy más pazarfényben éljen és uralkodjék
a mi vértünkön szerzett haza földén!

Mindazoknak emléke, kik erre közre-
működtek és közreműködnek, áldásban nem
élhet — „anathema sit.” És méltán, mert
egy dicső történelmi nemzetet segítettek az
örök feledékenység homályába taszítani:
„Circumdedertunt me genitus mortis.”

Az egyenlőség elvének megmen-
tésében a 48-asokhoz csatlakoznak, vagyis
inkább ezen bolgók üstökösök fényes farkát
egy nagy sereg képezi s ezek az igazi
függetlenek, kik az emberiség
ügyéért harcolnak, különösen a pénzés
osztályért, mely vagyont más ember véres-
veretjének szerzi; csakhogy őket a magyar
ember másképp szokta nevezni. Mit aztán
nem nagyon kedvelnek, sőt e tisztességes
elnevezésért, készek birokra kelni, bittal
hadonázni, pert akasztani mások nyakába
s olyan paragrafusokat cizálni, melyek
akár csak egy fejjel rövidítsék meg az
ember fiát.

Ezek aztán az igazi szemfény és fej-
vesztők és csakis másokat akarnak füg-
gővé tenni, mig ők egészen független-
nek akarnak maradni.

Az ilyen független elv és elmélet meg-
öli az egyes embert szintegy, mint az egész
országot — a metész-politika az ő politiká-
jok: szobsmetsző? fejmetész? — egyremegy!

No hát az ilyen függetlenségi part-
emberektől is mentsem meg a magyarok
istene! Azért hát ne válasszunk sa-
kter-függetlenségi képviselő-
ket sem! **Garay Alajos.**

hogy ezentul nagy szerepeket fogok ját-
szani! s ez a földög!

Egy szép áprilisi napon aztán el is
indult a Timár János társulata Szedegről
Makóra. More patrio atunk! sem lóhá-
ton, sem gyalog, sem gözhajón, sem vas-
uton, sem kocsin, sem léghajón — hanem
dereglyén.

Az egész társulat, már t. i. az igaz-
gató, igazgatóné, ennek anyja, huga és
kis fia, B. I. és én, aztán vagy tíz láda,
egynehány kosár, fel lön pakolva egy
dereglyére, ennek elébe fogtak egy sor-
sával megelégedetnek látszó lovat és mo-
solygó szép tavaszi vöröfényűnő vontattak
bennünket reggeltől estig Maroson a Ma
kóig:

De nem kell ám azt hinní, hogy un-
tuk magunkat! Világrét sem! A dereglye
hátulján levő kis deszkasátorból mi szin-
padot alakítottunk, az ajtó épen jó volt
sugólyknak, én bele bujtam és sugtam
Mariska kisasszonyunk a szerepét, a Ma-
ros erdőszegélyeze parjai visszahangoztak
valamelyik halhatatlan francia drámaíró
ezíra frázisait!

Hát még azt az élvezetet mikor
egy félfél kibontották az elemozias ko-
sarakat! a sátor elé toltunk egy deko-
ráziós ládát, azon rakták ki a hőlgyek
a liba, csirke stb.-féle sültét, B. I. bira-
ton meg evallalta a pinczemesteri hiva-
talt, éltáván bennünket kiténő hazulról
hozott borral.

Én is adtam valamit, azaz hozzá jár-
ultam valamivel, t. i. hatalmas étvágygyal!

Ebéd után aztán eloszlott a társaság.
Ki-ki ment átengedni magát valamely
zugban kedvezet ábrándjainak.

Arányi Desző.

TÁRCA.

Csallányok.

I.

Költői érdem.

Megbecsülém műved és aranyos borítékba tettem:
Többet ád a zsidó érte, ha majd eladom.

Könyvtárba adam értelmes verseidet, hogy
Kérre találja hamar, már a ki élni megunt.

II.

Végzés.

Összeült a tanács és folyt a vita keserűlten,
Hogy hova légyen a sok munka, dolgerkülvő.
Nincs hely már a szűkös tereken, ninces hely
az utcán.

Meglőn a végzés rá „Még legyen egy promonád.”
Botond.

Vándorszínészet.

(Folytatás és vége.)

Csak a másik évben, mikor ősszel
a társulat visszajött, akkor vett a rég
elfojtott vágy erőit rajtam, most már nem
vagyok gymnaszta. Szabadabban rendelke-
zem magammal.

Elmentem Timárhoz és megmondtam
neki, hogy engem most már hat ökörrrel
sem tarthat senki, én színész akarok lenni.

— Jó, ha eltökélte magát fiam, majd
én beszélék az igazgatóval!

Szividobogva lestem vártam a választ.
Ah!! felveszek!!! Azt mondta az
igazgató, hogy egy pár hétig járjak fel
statistálni, a kórust tanulni, aztán ha látni
fogják, hogy ügyes vagyok, majd szerepet
kapok!!!

— Szerepet kapok!! „Nem boldogság!
boldogság!!”

— Szerepet kapok!! „Nem boldogság!
boldogság!!”

Országgyűlés.

Április 3-án és 4-én a képviselőházban folytatták az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását, utóbbi napon elfogadták Mocsáry Lajos határozati javaslatát, melyszerint ez az igazságtügyi bizottsághoz utasítatik sürgős jelentéstétel végett.

Április 5-én tartotta a képviselőház utolsó ülését a husvét szünnapok előtt. Az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását folytatták, azután Apponyi Albert gróf s utána Falk Miksa interpellált ama hírdelt rendelet felől, mit az alsó ausztriai helytartó adott ki a létesítendő pozsonyi marhavásár lehetetlensége czéljából. A miniszterelnök ama rendeletet a vám és kereskedelmi szerződés megsértésének tekintti és visszavonását fogja követelni, e felől pedig a husvét szünnapok után jelentést fog tenni a házban, előre jelezvén, hogyha ezen jogosulatlan rendelet vissza nem vonatik, a kormány kész minden törvényes eszközt egészen a visszatörési igénybe venni, hogy érdekeit megvédelmezze.

Az interpellációk s a válasz pártkülönbség nélkül az egész ház által helyeseltettek.

A legközelebbi ülés április 21-én lesz. A főrendiház is tartott e napon ülést, melyen azonban érdemleges tárgyalás nem volt napirenden.

Külföldi szemle.

Az angol kormánynak mindinkább meggyűll a baja Egyiptommal, ez a rossz eseményeket következtet.

Hussein pasa e hó 6-án Kairóból táviratban jelent: A felkelők Berber fölött minden utat megszálltak és elzártak, úgy hogy lehetetlen Khartumba táviratokat küldeni. A Shendy és Khartum közt levő törzsek nyílt felkelésben vannak és a Bieharich-törzssel állanak összeköttetésben, mely utóbbi valószínűleg haladéktalanul csatlakozni fog amazokhoz Hussein pasa attól tart, hogy a felkelők Berber és Dongolat is nem sokára bekerítik. Gordon tábornoktól március 23. óta semmi hír nem érkezett.

Ehez hozzájárul, hogy Nubar pasa miniszterségéről leköszönt s kijelenté, hogy Clifford lord angol államtitkár nem kormányozhat, az angol kormány Clifford lordot nem akarja elejteni s utóbb sem marad egyéb hátra, mint hogy nyíltan protektoratusi czímen vegye át a kormányzatot. — Az egyiptomi katonák már rég felmentek a szolgálatot angol vezetés alatt, most már minisztereket sem kap a khedive, kik alá vetnék magukat az angol parancsoknak.

Az angol alsóház elfogadta 340 szavazattal 210 ellen a választási törvény reformjavaslatát, mely a választási jogot kiterjeszti. A többség azért oly nagy, mert az ir párnellisták is reá szavaztak. — A felsőházban azonban kétségek az elfogadása. Olaszországban kormányválság volt, mely azonban beveződött, a kormány egy kevés változást szenvedett.

Bukaresztben is kormányválság állott be, mely azonban szinte csak a kabinet részleges változására fog vezetni. Az osztrák hadügyminiszteriumban komoly válság tört ki, melyet azonban idejekorán elintéztek. Már utódját is kiválasztották Bylandt grófnak, nevezetesen Weisersheim gróf hadügyminiszternek, Rodakovszky altábornagy pedig honvédelmi miniszternek volt kiszemelve. A válság ama differenciák szolgáltattak okot, melyek Bylandt gróf és az osztrák kormány között a vasutak decentralizációja ügyében felmerültek.

Az orosz trónörökös nagykorúsításának ünnepe, mely május 18-án megy végbe, nagy előkészületeket tesznek Moszkvában és Péterváron.

A szultán több ízben kijelentette környezetének, hogy az osztrák-magyar trónörökös párt keleti útjában minél fényesebben akarja fogadni, jeléül Ausztria-Magyarország iránti őszinte barátságának. — A trónörökös párt husvét után indul Konstantinápolyba Várnán át, hol a „Miramare“ várja, visszatérve Bukaresztben, Ruscsukban és Belgrádban is tesz látogatásokat, mind e helyeken nagyszertű fogadásra készülnek.

Pozsonyi marhavásár és a zsidók.

Az alsóausztriai helytartóság azon rendeletet, mely egyesben a pozsonyi marhavásár létrejöttét lehetetlenné teszi, nagy lármát és vitákat váltott ki. — A Lajthánul érdeklve vannak elene első sorban a bécsi mézárosok, másodsorban az egész bécsi fogyasztó közönség, mellette érdekeltek az osztrák közgazdasági miniszter által pártfogolt osztrák és cseh marhahizlálók főurak s nagybirtokosok.

A Lajthánul innen ellene érdeklve vannak a marhahizlálók zsidó bérlők és földbirtokosok, kik a szeszgyártást nagyban üzlik. — Jellemző, hogy az osztrák miniszter által a magyar bizott marha hátrányára alkotott bécsi marhavásári szabályzat terhes voltának ellensúlyozására a pozsonyi marhavásár alkotására létrejött marhahizlálók és szeszgyártók szövet-

kezében nincs egyetlen keresztény birtokos. — Egytől-egyig zsidók azok.

A jó magyar földbirtokos türelmellen nézi, hogy nyírja le a szomszéd német gyapját, hogy szedi zsirját, még bőrenek lenyuzására is alig járul, azt reméli, hogy majd újra megnő. — Nem így a zsidók.

Azonnal észrevettük, hogy a bécsi vásári rendszabály érdekeibe ütözköz, szövetkeztek vevőkkel a bécsi mézárosokkal és a létesítendő pozsonyi marhavásár az osztrák közgazdasági miniszter trafikációját sikertelenné teszi, de az utolsó órában ez az alsóausztriai helytartó által egy rendelet alakjában oly bombát dobott ki, mely ha elpattan, azaz ha vissza nem vonatik, Magyarhon közgazdaságára még idővös hatású lehetne, neműben előidézné a vámharcot, azaz helyesebben az osztrák részről megsértett vám és kereskedelmi szerződés érvényének megsejtését.

A mondott helytartói rendelet egyenesen csak a pozsonyi marhavásár ellen van intézve és a Magyarországon sehol sem létező marhavásár behuzolásának akadályozása czimén megrendelt ellenőrzés, vizsgálat, visszatartás eszterfőlszakturaival s azzal, hogy a Pozsonyból felszállított marha sehol másutt, mint a bécsi hivatalos marhavásáron rakódhat le, minél fogva annak terhes taksáit még sem kerülük el, a vám- és kereskedelmi szerződésben világosan kikötött szabad forgalmat egyenesen lehetetlenné teszi oly czélból, hogy az osztrák-cseh marhahizlálók főurak előnyére a magyar marhának felszállítását megakadályozza.

Érdekes lesz ez ügyben a magyar kormány magatartása. Tízszá Kálmán a husvét szünnapok előtt tartott utolsó ülésben tett nyilatkozatában azt mondta, hogy e rendelet visszavonását követeli, s ha ezélt nem ér így, elmegy a retorziójá (a visszatörési) — Megvalljuk ez nagyon kétértelmű kifejezés, így értelmezhető, hogy a visszatörési határáig elmegy, de azt alkalmazni még sem lesz bátorsága, — vagy lesz bátorsága alkalmazni a visszatörést, mert hát az osztrák posztó és egyéb osztrák rongyok egészségügyi szempontok ürügye alatt s bizony sokkal jogosultabban lennének kiűzhetők, — lévén köztudomású, hogy ezen posztók nagyobb része régi mindenféle ragályos fertőzést posztó-rongyoknak újra fonása és szövéséből keletkezik s a tiszta gyapjút vagy egészen nélkülözik, vagy csak igen vékony réteget képez, a szövetek pedig általában és igen csekély kivétellel mérget tartalmazó anyagokkal festve.

Egyelőre a magyar kormány csak azon igen szerény eszközhöz nyílt, hogy a közgazdasági miniszterium államtitkárát egy miniszteri tanácsossal felkeltatta Bécsbe, hogy ott szóbeli előterjesztéseket tegyen.

Zsidó érdekek torog kérdésben és a Tiszakomáromi ez érdekek nagyonis pártfogás alá veszi, de nem hiszük, hogy a visszatörésbe tette bemenjen, erre nincs bátorsága s ha bá a magyar parlament mindkét háza egyhangúlag és egész lelkesültséggel támogatja is, sokkal megnyugtatóbbnak ismerjük, semlőgy nagy hangu fenyegetőzéseinek megfelelően.

Mindazonáltal még is jó hatása lesz eme eseménynek a jövőre nézve, láthatjuk ebből az aranyborjút imádó zsidók is, hogy bizony csak nyomorult gyarmati helyzetben sinlődnék.

Városi közgyűlés.

Pécs szabad királyi város újonnan megalakult köztörvényhatósága e hó 7-én tartotta első közgyűlését.

Perczel Miklós főispán üdvözlőlvén az egybegyűlt bizottsági tagokat, megnyitotta az ülést.

Következett a napirend.

Olvastott a helygymiszterium végzése, melyszerint a bizottsági tagok megszaporítását elrendelő közgyűlési határozat ellen beadott két rendbeli felfolyomódás visszavetett. A közgyűlés tudomásul vette.

A virilisták sorába pótlólag felvették: Bartók József, Trixler Alajos, Steiner Gáspár, Matrosch Janos, Justus Lipót, Mestries Imre, Orf Gáspár, Piribauer Janos, Brunner Mihály.

Boldogult Woche Lajosné alapítványa érdemében, dr. Erreth Lajos, kórházi igazgató által benyújtott folyamodványra a miniszteri rendelet akképen intézkedik, hogy ezen alapítvány addig kezeltessek a kórház és rokkantak közös pénztárában, míg az utóbbiak el nem választatik a kórház pénztárától, mely esetben a kórházat illeti ez alapítvány. Tudomásul vétették.

Az új szervezkedési szabályrendelet a következő lényegesebb módosításokkal lön elfogadva: A bizottsági tagok száma 96-ról 114-re emeltetik. — A polármester fel van jogosítva 6 héten belül szabadságot adni, hosszabb szabadságot csak a közgyűlés adhat. — A rendőrkapitány közügyi biraskodást nem gyakorol. — A főbiztosok „al-kapitány“, az al-biztosok „rendőrbiztos“ nevet nyernek. — A számtéjők helyett „számtisztek“ szerepelnek, számuk hat. Négy 800 frttal, kettő 700 frt fizetésű. — A városgazda „gazdasági felügyelő“ nevet nyer. Évenként számol, nem negyedenként, mint ez előtt. A közgyűlés állás egyesítették az ellenőri állással és eddigi 1200 frt helyett 800 frt

fizetést nyer. — Az első tisztii ügyész 900 frttal, a második 600 frttal díjazatik. — A számvévi fizetése 1200 frtről 1400 frtra emeltetik, a segédé 700 ról 900 frtra. — A kiadó és iktató fizetése 600 frtről 700 frtra, az irnokoké 500 frtről 600 frtra, a városi majorosé 300-ról 360-ra, az ajtónállóé 335-ről 400 frtra. — A négy-évi negyedmesteri állomás a budai külvárosi és bányatelepi részek kiterjedtségének figyelembe vételével egy segéddel szaporított, 400 frt évi fizetéssel.

Lammer Frigyes közgym. saját kérelmére nyugalomba helyeztetik ez évi június 1-ével, évi 1200 frt nyugdíjjal. — Perczel Miklós főispán rövid beszédében, megható szavakkal esetelt a derék és hű tisztviselő érdemeit. Lammer 34 évet töltött a város szolgálatában.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Törvényeségi csarnok.

Előadandó polgári ügyek:

Április 8-án. Vésey Rezső tiszti bíró által. Vidák Miko és Ivo — Jakics Marica Szidónia Mártonné és társai ellen végrejelent megemunitése, örökös minőség elismerése stb. iránt. Bogany Pongrácz tiszti bíró által. Cseh Ede — Engel Adolf és fiaj egész éven 3600 frt kártérítés s jár iránt. Engel József fia — B. Zsveti ellen 871 frt 75 kr töké s jár iránt. Ápril 10-én. Nikolics Jozé — Nikolics Veszó s társa ellen szolgálmi jog iránt.

Előadandó büntető ügyek:

Ápril 16-án. Herendi Sándor Kovács József ellen súlyos testi sértés miatt. Ápril 18-án. Bartl Sándor és társai ellen lopás miatt. Horváth József ellen magánlak megsértése miatt. Ápril 19-én. Palatis Lukács és társai ellen gyújtogatás illetéges lopás és orgazdaság miatt. Petrovits Lajos Kolompár Róza ellen lopás miatt.

A *tiszakomáromi bünperben április* 4-én mondta ki a legfőbb törvényeségi ítéletét, mely a bizonyítékok elégtelensége indokából felmenti ugyan vádlottakat, de határozatlan kimondja az első bíróság indokolása ellenében, hogy az 1882. jun. 18-án a Tiszából kifogott hulla nem Solymosy Eszter hullája. A hulla-csémpezetet megállapított ténynek veszi, a felmentést eszpan a bizonyítékok elégtelenségéből indokolja. — Ezzel tehát ama védők és szakértők, kik nem éppen tiszteséges eszközökkel kierőszakolni akarták, hogy ama csémpezett hulla Solymosy Eszteré, megkapták erkölcsileg, mint megérdemelték, — elítéltesztük. — A legfőbb törvényeség, úgy mint a másodbíróság sem tette ki magát annak, — hogy a nyilvánvaló ténynek ellenére a közönségre ráerőszakoljon oly meggyőződést, mit maga is nélkülöz.

Az *eszéki vasuti szerencsétlenség* ügyében a pécsi kir. törvényszék által hozott s a vadlók által megfellebbezett vádhatározatra nézve a múlt héten hozott a budapesti királyi ítélőtábla határozatot. E szerint a királyi tábla a pécsi törvényszék határozatát Koeh József, Schiller Karolyra és Markbreiter Edére vonatkozó részében érintetlenül hagyja és pedig Koehra nézve azért is, mert ez nem felebbezett; ellenben Stelezl Frigyes és Jobbágyi Ottóra nézve megváltoztatja s ellenük a további büntető eljárás beszünteti; Récezy Gyulára nézve pedig az elsőbíróság határozatát helybenhagyja s ellene a további eljárást és végtérjával megártasít elrendeli. A határozat indokai, a melyek alapján Stelezl és Jobbágyi mérnökök a vád alól felmentettek, a következők: A megejtett fegyelmi eljárás s a vizsgálat adatai szerint konstaltalható, hogy nevezettek a veszély felismerése és jelzése tekintetében, szakértelmükkel képest, kellő buzgóságot és figyelmet fejtettek ki; a fenforog veszélyt ugyanis felismerték s erről az igazgatóságot egy szeptember hó 22-én feladott távsürgönyben, melyben a veszély nagyraak jelzetik, értesítették s így a maguk körében köteleseggüknek eleget tettek. De továbbá a vizsgálat adataiból egyetlen oly momentum sem tűnik ki, melyből az látszanék, hogy azon időponttól, midőn Récezy Gyula felügyelő a veszély színhelyén megjelent, ennek Stelezl és Jobbágyi téves vagy hamis információkat adtak volna, melyek őt megzavarhatták volna, vagy melyek alapján szept. 23-án Budapestre, az igazgatósághoz azt a táviratot intézhetette volna, hogy veszély nem forog fenn. De végül, kapcsolatban a fentebbi indokokkal, addig, míg Stelezl és Jobbágyi intézkedtek, a veszély be nem állott s a katasztrófa azon időpontba esik, midőn az intézkedéseket saját jogkörében Récezy teljesítette. Mindezek alapján Stelezl és Jobbágyi ellen a további eljárás be volt szüntetendő. Ellenben Récezyre vonatkozólag el volt rendelő a további vizsgálat, különösen azért is, mert ő a veszély színhelyén személyesen megjelenvén, saját tapasztalata folytán nemcsak arról győződhett meg, hogy a közlekedés biztonságlatlan, hanem arról is, hogy a közveszély minden perczben bekövetkezhet. A katasztrófa színhelyén megejtett szemlék felhíttatik azokat a körülményeket, melyekből következtetni lehet, hogy Récezynek teljes lehetetlen volt arról meg meggyőződni, hogy a közlekedés bizonytalan, sőt veszélyes s így neki a forgalmat beszüntetni vagy legalább korlátozni kellett volna.

Különfélék.

Nagy péntek. Az egész hét s különösen e nap a vallásos ajtatosságnak lön szentelve. A keresztény hívők megemlékezve a Megváltó szent életéről,

kinszenvedés haláláról, világi kegyeletlőt áthatva karavánként sereglettek a szentegyházakba, hogy ott áhitattaljes érzelmeiknek kifejezést adjanak, buzgó imákkal dicsőítve az Urat s az Ő szent fiát, ki a szenvedő emberiségért áldozta fel magát. Dél előtt fényes isteni tisztelet tartottat a liceumi templomban, melyet dr. Dulánszky Nándor megyés püspökünk végeztet nagyiszámú segédlettel. Délután a szent sírokat látogatta a közönség. Egyik templom oly zsufolásig megtelt, mint a másik s különösen népes volt a kálvária, hol alig lehetet mozogni. A fel-támadási ünnepelel a szent Ferenczek templomában ma d. u. 4 órakor fog megtartani, a hely. és a budai kül. piében a templomban 5 órakor, az apácák templomában 6 órakor.

Német színhézek. Az a borzadalmos hír jár városunkban, hogy német színhézek akarnak hozzánk jönni, hogy itt előadásokat tartva, tönkre silányítsák fadarazdosat termékeit, melyeket a magyarorsodás ügyében mintegy évtized óta gyűmölesztettünk, nem kímélve áldoztat, áldoztat után. S e hir nem épen alaptalan, sőt nagyon is hitelt érdemlő, annál is inkább, minthogy már komoly megbeszélés tárgyát képezi a kérdés: vajjon átengedjük-e színpadunkat a német Thaliának, vagy sem? Mi szerintünk s minden józanul gondolkodó s romlatlan szívű magyar pályatársunk szerint a kérdés felett, nem kell, nem lehet gondolkodni; csak egy mód van: elvetni azt. — Hallomásunk szerint azzal akarnak bizonyos klikk-feriák a színlgyi bizottságra s a város hatóságára hatni a színház kiadása s az előadások engedélyezése érdekében, hogy a városi zenekar létkérdése függ a német színhézeketől. Mindegy! Ez nem beszéd. Inkább soha, de soha muszáj, csak egy mód van: elvetni azt. — Hallomásunk szerint azzal akarnak bizonyos klikk-feriák a színlgyi bizottságra s a város hatóságára hatni a színház kiadása s az előadások engedélyezése érdekében, hogy a városi zenekar létkérdése függ a német színhézeketől. Mindegy! Ez nem beszéd. Inkább soha, de soha muszáj, csak egy mód van: elvetni azt.

Lenni vagy nem lenni? Ismét felmerül a kérdés a városi zenekar ügyében s egyik-másik ügybuzgó „zene-gróf“, mint a vízelűelő, még a számaszállhoz is kapkod, csakhogy megmentse életét. Jaj, de hiába — haial ellen nincs orvosság. Ha elérkezett a végóra, pusztulni kell. Így van a zene-kar is. Most már csak egy német színtársulat segítene rajta! . . . ezt beszélik a kétségbeesettek. Mi pedig azt mondjuk, hogy nem segít biz azon semmi. Iparkodtak, tanultak volna s ma nem ez a helyzetük. Az ördög párnáján való enyeltésnek, uraskodásnak — bukás a vége. Ha azonban oly szerfelett nagy a ragaszkodásuk a létehez, úgy adunk mi egy jó tanácsot. Tegyenek lépést az iránt, hogy valamely földőre szerződtessenek a nyarra, vagy induljanak egy kis körútra. Ki tudja? . . . hátha sikerül.

Pohár-hajtsa. Elérkezvén a söröz örvendetes ideje, a fogyasztó közönség azon tapasztalatra jött, hogy itt, ott, meg amott „h a m i s a k“ a poharak. Valaki saját tapasztalata alapján meggyőződését besugta a rendőrségnek, mire ez, minthogy szintén buzgó fogyasztója a jó fajta italnak, a sörnyít csalatás feletti haragjában, azonnal roppant hajszát rendelt el a poharak ellen. S ime küsz, hogy az egész városban nincs a törvény szőrszoros értelmében megfelelőleg hitelesített sörös pohár. Egyetlen egy sincs! minthogy a törvény szerint a sörös-poharaknak, melyek tudvalevőleg mértékli is szolgálnak, a fogantatási felső mélyedésbe öntött ölmou kell viselni a hitelesítést, nem pedig oldalukra metszve. Ez azonban szóra se volna érdemes, ha maskülönb megültek a poharak a mértékét; de úrméretre is hamisak részben. Rendőrségünk helynyében nem tudott kiokosodni, hanem övszevízisa forgatva a paragrafusokat, végre abban állapotott meg, hogy a kisebb tartalmu (hamis hitelesítésű) poharak elkoobotatja s a törvényes formának meg nem felelő, de más különben igaz mértékű poharak érdemében kérdést intéz a budapesti (központi) mértékitelesítő hivatalhoz.

Akten cizmentirungsz ant. Egy házgyi klumpas atyafi fordult meg a napokban Pécsset valami illeték-kiszabási ügyben s uton-utsten azt kérdezte a járókelőktől: „Vo ist die Akten zimentirungsz ant?“ . . . Senki sem értette meg az ügy-bajos német sógort, végre, hogy elővette az ország szelében-hosszában mindenki által böven ismert „fizetési meghagyást“; azonnal rájötték, hogy az „akten cizmentirungsz ant“ nem lehet más, mint a pénzügyigazgatóság. Denique a német sógor elkeresztelte a pénzügyigazgatóságot, a vele kapcsolatos illeték-kiszabási- és adóhivatallal pereputtyostól: „akten cizmentirungsz ant“-nak s ezen elnevezés bár roppant szatirikus, de jellemző. A beadványok, különösen a reklamációk Pozsonzust — Pilátushoz, földszintől emeletre, innen ismét vissza vándorolnak, majd meg újra kezdik a stát s minden kézben megnumerizáltatván, végre-valahára elintéztet nyerne, de

minőt? . . . Adtál uram esőt, de nincs benne köszönet! S ha az úgbajos fél alázatos könyörgéssel sürgetni vakmerőkötök bajának elintéztését, felmordul a megböszült hivatalos hang: „Eh, mit — várjon a sorára!“ — Addig pedig hajrá megy az ekszékuczió! — Oh! boldog idők.

A kardalnokok javára. Hétfőn volt az utolsó „rendkívüli“ — előadás a karszemélyzetjavára. Hogy az előadás mint sikerült, az mellékes; a fődolog abban kulminál, hogy minden egyes kardalnok 12 forint osztalékot kapott, mely összeg épen elég uti költségére. Egyik-másik külön meglepetésben, ajándékban részesült, de volt olyan is, a kit s z a m l a v 1 leptek meg. — Hja! „a kórta-élet — kutyakenyér!“ . . .

Aradi színtársulat. Szerdán hagyták el színhézeink városunkat. A válas bizon-bizon kissé érzékeny volt. A közönség szerette őket s ök viszont a közönséget szerették. A vasuti indóház udvara szokatlanul megnépesült, mindegyik színtársulat tagnak volt ott egy-egy kedves ismerőse, a kiűl búcsút vett; egyik-másik csak a nyarra, de volt olyan is, ki hosszabb időre, vagy talán — örökre. Még az éjtel Nagy-kanizsára értek, hol meg is telepeseznek mintegy két hónapra. Előadásaitak husvét másnapján kezdik a „Piros bugyelláris“-sal. — Kíváunk sok szerencsét!

Pap-szentelés. Folyó hó 5-én vették fel az egyházi rendet: Búbreg Béla, Kovács József, Dobos Henrik pécsegyházmegeyi növendék-papok és Angyán Aurel, Hankó Henrik, Plauder Pal pécsi, Filipovich Illes borszniai szent-Ferenc-rendű szerzetesek — az apácák templomban.

A honvédelmi miniszteri tárcza az „E“ tudósítása szerint már megtörtént. Ő felsége a király már aláírta volna Fehérvári b. államtitkárnak magyar honvédelmi miniszterré kinevezését. — (Enek kapcsán alkalmasint nem sokára megtudjuk, ki lesz a pécsvárosi kormánypárti képviselőjelölt.)

Kütiintések. Ő felsége a király dr. Mendl Lajos Baranyamegye volt járási orvosa s tiszteletbeli főorvosának a közzolgálatban kifejtett sikeres működésével szerzett érdemeiért a koronás arany érdem-keresztet, — Búbregi Ferenc Molnár nagyközönség bírájának hason indokból az arany érdem-keresztet adományozta.

Szorgalmi jutalom. Néhai Farkas István pécsi ügyvéd többek között a budapesti nemzeti színházhoz ezer forintot alapítványt tett, a melynek kamataival évenként a nemzeti színháznak „a legjobb hazafiságot tanusító“ tagja jutalmazassék. Ezen alapítványt évek óta kezeli a miniszterium, de nem adta ki kamatait, minthogy az alapító-levél nem lön még megszövegezte. Most azonban megállapítván az alapító-levél és pedig e tételé akként, hogy „a legjobb hazafiságot tanusító“ helyett „a legjobb szorgalmat és haladást tanusító“ fogadtattat el. S így a pályadíj, mely 52 frt 80 kr tesz ki, a napokban ítéltetett oda, a nemzeti színház dramai tagjai által: Mihályfy Károlynak.

Vasuti malheur. Mult szerdán könnyen szerencsétlenség történéthetett volna a pécs-kelenföldi vaspályán Eresi és Adony-Szabolcs állomások között, u. is a mozdony gőzvezető csöve megrepedt s ha a baj azonnal észre nem vétetik, talán még robbanást is okozott volna. Szerencsére azonban a baj elég korán észrevetett s a vonat az ú közepén meg meg volt állítható. A megsérült gépet a további utazásra nem lehetvén használni, az utazó közönség 3 óra hosszóját kellőképpen várakozni, míg egy másik segédmozdony a vonatot tovább szállíthatta. A vonatvezető-személyzetnek dicséretre legyen mondva, hogy az óvó intézkedéseket azonnal pontosan megtették s az utazó közönséget minden nagyobb veszélytől megóvták. Az utazók tehát (nagy számban pécsiek) az egész dolgot a késedelem miatti minden bosszankodás mellett is inkább csak utazási kalandnak vették. Mire a vonat végállomására Budapestre feljött, már éjfélt után volt.

Halalozás. Ismét egy köztisztelő- és szeretetben álló polgártársunk hagyta el a terhes földi pályát — Tibiassy József, a duna-gőzhajózási társaság pécsi közösen-raktáranak ügynöke költözött jobblétre e hó 10-én este 1/2 8 órakor élete 68-ik évében. Tibiassy egyike volt városunk legnépszerűbb alakjainak. Ismerte őt mindenki s viszont ismert mindenkit. Minden szép, jó s nemes irányú törekvést pártfogolt. A mulatságoknak nagy kedvelője volt s a legutóbbi farsangot is bár ősz hajjal, de ifjú erővel s vig kedélyvel töltötte. Halála oka is egy mulatság volt, melyen súlyosan meghűlt s tüdőgyuladása támadt. — Nyugodjék békével!

Egy nő elttünése. Vörös Péter h.-sz.-mártoni jómódú földműves nejevel, Békás Annával két éves házasság s egy gyermekük van. Alig 18 éves nő f. évi január hó 23-24-én nyomtalanul eltűnt, gyermekét férjénél hagyta. — Hogy hová lett azt nem tudni — ha öngyilkos lett volna, hulláját valahol fellelték volna, három hó óta a legerősebb nyomozásnak sem sikerült nyomra vezetni. Azt is állítják, hogy még leánykori szerelem vitte eme ballépésre — hogy állítólag egy volna meg szőktetve azon kori kedvese által?

Keresetek: Egy használható jó karban levő „Lancaster” vadász-fegyver 12—14 vagy 16 öblös. Vevőt megmondja a kiadóhivatal.

A közönség köréből.

Kik lehetnek megyei-bizottsági tagok?

Baranyában mindenki, kit megválasztanak. Igaz, hogy a törvény — a m. bizottsági tagok választására nézve — itt is az, mi a szomszédos megyékben, de mivel minden szabály alul van kivétel, továbbá mert néha olyan b. tagra is lehet szükség, ki saját elveit, (ha lennének is) feláldozza felsőbbjeinek, így történetesen, hogy a nagypetéri körjegyző Pinter János, ki tudvalevőleg két év óta fegyelmű vizsgálat alatt áll, megválasztották m. bizottsági tagnak. Hibáit, miket két év óta tisztázni nem tudott, tévedésnek állítja. Lehet, de akkor az ő egész élete tévedésből áll. Ilyen tévedésből kerülhetett zsebébe azon száz s néhány forint is még tanító korában, midőn a f. baranyamegyei ref. tanító pénztárnoka volt. Szerencsétlenségére azonban e tévedést helyrehozta, illetőleg azon száz s néhány forintot lefektette vele az egyházmegye által kiküldött bizottság. Ha tovább is folytatja boldogságát, hiszem, hogy ezt fogják róla mondani halála után: Született, tévedett és meghalt!

Miként gazdagodik meg a zsidó?

Ezen senki nagyon ne ölje az eszét, mert ugys kitalálja, csak ennyit akarok mondani a vizsgáló zsidókról. Ezelőtt pár évvel az itteni vegyes kereskedés Kaufmann Mór tartotta, egyszer neki bokrosodván, esődöt mondott; — úgy lett miként ő akarta — az tizletet átvette — persze a hitellező, a siklósi takaréktár, lelki épületére Kohn Lajos ör valami átírással. Most K. L. ör azon nemis jó szándékolt indítva, hogy a felebaráti szeretetet ő is éreztessék sokakkal, esődöt nyitott — úgy lett miként akarta. Elhöz ugyan nem volna szólanivaló, hanem igemis abhoz, hogy elődje Kaufmann Móról lett követelesek könyvelés szerint ki tévett fizetve — mégis azon követelések jelen évben egy pécsi ügyvéd kezébe lettek végrehajtas végett adva. De akik nem feledeztek el arról, hogy a zsidóemberség minő, megtartották a nyugtákat, melyek nyomott íven vannak és Kohn Lajos ör aláírása ott tündököl! Hanem voltak a bátor szívek közt olyanok, kik a esőd-tömeg-gondnok urat nem tisztelték meg a nyugta megmutatásával — hanem azt mondották a ki . . . hadd jöjjön foglalni, de úgy láttam, midőn ezt írom, hogy ide bizony nem jött, pedig egy pár nyugtat éni is láttam belőle és kíváncsi lettem volna az egész dráma lejátszására. — Azt tudjuk, hogy ha a zsidót arcul köpjük, azt letörli és azt mondja mi tetszik kendnek. Így Kohn Lajos ör kereskedését ismét által kegyeskedett venni — és ide mellékelt hirdetésével, mit faluról-falura napszáms altd hordat azokhoz, kiket ügyvéd kezre adott, most ismét háljájába akarja esni. — Hatalmas Ursten tekintis alá csillog trónusodból, hogy választott néped Izrael mit mivel a te egyetlen szerelmes fiad megváltó vérvél szerzett keresztény-ségén. Jó lélekkel merem állítani, hogy ezért írta koszorus Vajda János költőnk: „Mikor támad már valaha haragra a magyarok Istene, és vág végig lovagostorával társadalmunk nyegle, elősdi, semmirekellő elemein? . . . Viszlati.

Nyilatkozat.

A „Pécs” című lap 29-ik száma hírek rovataiban: „A választási mozgalom Szigetváron is megindult” kezdett közlemény jelent meg. Beküldője abban rejtéllyel és félelemmel konstatalja, hogy a szigetvári választó-körterületben a mérsékelt ellenlélek és függetlenség párttal szemben az antiszemita győzelmétől kell tartani, továbbá személymet öszeköltésbe hozza az antiszemita által történendő föllepte-tésemmel, végül neki ront pszichológusával személyemnek. Nincs szándékom e közlemény beküldőjével polemikába bocsátkozni, hisz értem fölajdulását, mert eléggé elárulja ki-létét a vörös-hagyma-szag, mely abban illatozik. Azonban mégis kötelesemnek tartottam kijelenteni, tekintve a szigetvári választó-körterület független antiszemita polgárait: „A madarat tollalól ismerik meg.” Ugy látszik nagyon fáj neki, hogy a magyar nyelvtant nem a kbohikk és bhosokhok iskolájában tanolta meg.

R. B.

Irodalom.

Egy új lap Pécsen. — No ez nem nagy újság! mondhatnák sokan, hisz úgy teremt, mint a hitvány élvezhetlen gomba nedves időben, az a sok új kísérlet a fővárosban úgy mint a vidéken, a hol csak egy kis zugsajtót felállítanak, ott már lapnak is kell támadni részére, szerkesztők találkozik húságából, kiadó maga a nyom-

dász, kinek ha egyéb haszna nincs is, legalább nyomdájának van rendes elfoglaltsága, egy pár tuczt elöfizetöt pedig csak fognak, ha másként nem megy, így mint nem régiben az önkényeseket költelen. Ezuttal azonban nem ilyen termékről van szó, hanem egy kiválóan ekzotikus jelenségről a tegnapelött Taizs Miska régi honvéd bajtársunk nyomdájából napvilágot látott „A magyar nép” című társadalmi heti néplaplóról. — Vallalkozója, szerkesztő és kiadója Dr. Dietrich Ignác. — Egyelőre politikaián nem foglalkozik, noha programja abba mélyen beemegy, határozott antiszemita, zsidók és izraeliták nem kellenek — hogy hová akarja tenni őket, azt még most nem mondja meg, azt akarja, hogy szép Magyarország minden polgára legyen a magyar és római katolikus, egyelőre megelőlszik azzal is, hogy keresztény legyen, (tehát a zsidó és izraelita pusztuljon azonnal innen). Németség és szlávok ne legyenek, — az oláhokot vagy elfelejtette, vagy pardont ad nemzetiségüknek, szintűgy nem említi a görög-keleti, görög-kath. és magyar öbült, az unitáriusok felekezetét, de igen mindkét hitvallás evangélikusokat és a szegény nazareneusokat, kiket elég kegyetlen egészen kizárni a keresztényeségből. — Noha feltehető, hogy a megjelent mulatványlap minden cikkre a szerkesztő tollából folyp, mégis oly sok benne az ellentmondás, hogy feltalálhat benne mindenki valamit, a mi szája izének megfelel, nemesak a nép, melynek nevét homlokán hordja, hanem a fő- és alapság is. t. i. a katolikus, melynek azután, midőn már kifogyott a diesereből, egy más hasabban tetemes oldalragásokat otzogot, így van a zsidókkal is. — A társzabán összegyűjtötte a zsidókról szóló öszes magyar törvényeket és rendeleteket, ez a leghasznosabb dolog, a mit e mutatóvány-szám előállításánál cselekedett, ez napjainkban, midőn a zsidókérdés megoldása már oly nagyon égetővé lett, a mult időket tükrözben mutatja azoknak, kik vakok és sütekenni lemmi öhajtván nem ismernek zsidókérdést. — A lap május elején volna rendszeres megindítandó. — Sok szerencsét hozza.

„Julia a második Heloise”, írta Rousseau János Jakab, francziából fordította Mihalkovics Árpád. — Ezen általunk már ismertetett a művek egyik legjeles-bikének 9 és 10-ik kétfős füzetet most megjelent két művészi illusztrációval. Ara 1 frt 50 kr. Saját ismertetésünk pótlással álljon itt a „Pesti Hírlap” ismertetése: (1883. év 258. sz.). „Rousseau Julia a francia nyelvű történelmi műveinek a közönség közvetlen forrásból vajni kevéssé ismeri. Művei közül tudtukkal csak a „Contrat social” jelent meg eddig magyarul, még pedig élvezhetetlenül rossz fordításban. Annál kellemesebben lepnék meg minket a „Julia” nagy társadalmi regénynek magyar füzei, melyeket Pécsről veszünk M. A. fordításában s hozzá illusztrációkkal. A vállalat már a 8. füzetnél tart. A „Nouvelle Heloise” irodalmi-történelmi fontosságát és maradandó becsét fölleges volna itt fölelegetnünk. E mű híret számos kritikai és irodalom-történelmi közleményből előszor hallotta a magyar közönség is. Mihalkovics Árpád fordítása elég tiszta. Immodorában szemel-láthatólag tartozkodik az u. n. tranzi-asiokdostól — anélkül mégis, hogy a magyarság kedvéért az eredeti munka gazdag kincsait tulságosan feleselrélte. Ez az aranyos középut a fordításban. A képek közt találunk egyik Pécsen élő fiatal festőnkét: Graicostól is csinos kivittell rajzokat ki igen ügyesen bánl az e eredeti francia kiadás gyarló anyagával. Itt-ott művészi becsű aczélmetszet-másolatok (arézkepek) is előfordulnak. A fénynyomás Divald Károly munkája. Szép világot vet a szerző áldozatkészségére, hogy országos kiadókink sztkkeltségén túltve magát önmaga adja ki a művet. Haszna, az igaz nem lesz belőle, de e munka irodalmunkban mégis helyet foglal!”

„A király kegyence.” — E cím alatt jelent meg Kollin Gyula helybeli fiatal poetólól, Fesztil K. kiadásában egy 4 felvonásos dráma — kötött beszédben írva. Kollin nagy fába vágta a fejszéjét! Készségkivül elismerjük poetai tehetségét, de ez még sokkal gyengébb, mintsem hogy alkalmas volna egy dráma megalkotására. Tudvalevőleg a dráma képezi a költészet töpontját, mintegy koronáját; könyvben belátható tehát, hogy különös hivatottság, avatott toll és fényes költői talentum kívánatik hozzá. „A király kegyence” annyira magán viseli a kezdetlegesség jellegét, hogy a legjobb akarat mellett sem kvalifikálhatjuk „Ifjúkori kísérlet”-nél egyébnek. — Ara: 50 kr.

„Dalos Liget.” — Hajgató Sándor nagykanizsai tanító, ki már több ízben lépett a nyilvánosság elé irodalmi termékeivel s mindenkor úgy a sajtó, mint a közönség legelőbb kedvező elismeréssel fogadtatott; legújabb a fenti cím alatt egy igen csinos kiállítás verses-füzetet adott ki. Költeményei igazi tehetségre vallanak. Van bennök hangulat, melegség s itt-ott egy jó gondolat. Igaz ugyan, hogy kevés újat mond, de a mi nem is új költeményben, elég kedvesen van megismételve. Legtöbbit érnek lyrai költeményei, ezek közt szerelmi dalai. Hazafias költeményei nem elég lángolóak, nem oly

magas repttek, hogy lelkesülésre gyújtsanak az olvasót. Genere-képei meglehetősen. Egy szó, mint száz! sok jó dolog van a vasok fölzetben s hisszük, hogy kedves olvasmányul szolgál az olvasó s irodalom-pártoló közönségnek.

Vörösmarty összes munkái, rendezte és jegyzetekkel kísérté Gyulai Pál. Kiadja Mehner Vilmos Budapestben. — Az általunk már jelzett emó kiadásnak első két füzetét vetjük. Ara egy füzetnek 35 kr. Jogosan mondja a kiadó megrendelési felhívásában:

„Vörösmarty művei kincset képeznek a magyar nemzet számára. Zengetes verseiből tanult lelkesülési a mai nemzedék a multakon. A multon való lelkesülés pedig mindig egy jobb jövő biztos záloga. Vörösmarty lángelmeje az a faklya, mely megvilágítja Árpád utját, a honfoglalás nagy művét, melynek nem sokára ezer éves fordulóját éli a magyar. Ő vezet el a jelenkor gondolkodóját a dicső ösök hős cselekedeteihez. A ki műveit olvassa, lehetetlen, hogy büszke ne legyen a közel ezer éves multra.

Vörösmarty hazafias költeményei, époszai, szerelmi dalai, epigrammái, tudományos cikkei egyként olyanok, melyeken tiszteltel, szeretettel, bámulattal, rajongással csüggy, alkí olvassa.

Ha mérhetlen időkön át adatnák is élnem, soha sem érezhetnék olyan örömet, mint ezuttal, midőn jelentettem a haza tisztelt közönségének, hogy megszerettem Vörösmarty Mihály örökösétől a jogot s egyedül és kizárólagosan én adhatom ki a nagy költő összes műveit. Nem a vállalkozó, nem a kiadó öröme ez, hanem a hazafi, kinek régen táplált reménysége van teljeslőben. Ez a hó vágy az, hogy Vörösmarty Mihály műveit a legszerényebb kunyhóban is olvastathassanak, abból a hármás bérez alján és a négy folyam mentén mindenütt tápot meríthessenek a haza szent szerelmére, abban minden magyar ember és honleány lelke, szíve gyönyörködhesse s azokon mindig édesen andaloghasson.”

A kiadás a halhatatlan költő életrajzán kívül tartalmazni fogja annak minden meg kiadatlan kéziratát, nyolc füzet (8 füzet) van számitva. A kiállítás pompás nehéz finom papíron, legszebb betűkkel. Diszbekeztési tabiak is készllnek és megrendelhetőek lesznek.

„A Magyar Ifjúság”-ból Révai testvérek által kiadott és Kürthy Emil által szerkesztett e jeles ifjúsági folyóiratól most egyszerre 4 füzet (4-7) küldött be hozzánk a kiadóhivatal. A mit már az első füzetek megjelenésénél is örömmel jegeztünk meg, hogy a vállalat, mind tartalma tekintetében, mind munkatársai díszes és kiváló sora folytán messze túlhaladja az ifjúsági irodalom terén megjelent üszes hasonmait vállalatokat — e ténny a mostani füzetekben valóban ószinte meglepéssel látjuk beigazolva és nem is kőssünk ennek kifejezést adni. — Mikszáth Kálmán, Irányi Dániel, Reviczky Gyula, K. Tóth Kálmán, Kvassay Péter Melányi, P. Szathmáry Károly, Szendrői János, Pécs Lajos, Gaál Mózes, Zempléni Gyula képezik a díszes névsort, a kinek tollából egy-egy kis remeklet kap a nemesebb szellemű élet utár vágó fatárság. — A füzetek kiállítás is rendkívül díszes és mindamellelt rendkívül olcsó. — Negyedezer forint 50 kr. és előfizetéseket bármikor elfogadja a kiadóhivatal (Révai testvérek Budapest, váci-utca 11.)

Hazánk népköltészeti kincstárából. „A Magyar Dal-Album”-ból ez év folyamán jelenik meg a V. kötet, a 801—100 számú dallamokkal, és pedig 10 havi füzetben, füzetenkint 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent apríli füzet tartalma a következő: 1. Fakó lovam hej be tarka. 2. Falu végén van egy kis fehér ház. 3. Falu végén kurta koremsa. 4. Fáj a szívem, jaj anyagyalom. 5. Fehér cipő, szalona. 6. Fehérvári dombon tölz cigányok. 7. Fehérvári szép az élet. 8. Fekete szaru cseresznye. 9. Fekete tyúk iromba. 10. Fel! fel! tiétek a csatára! 11. Feliról fordított a szél. 12. Fogy már a nap melege. 13. Fűtöl a szél. 14. Gábor deák mélyen elmerült. 15. Ha betekint a betyár a csárdába. 16. Ha kinegytél rózsum a szőlőbe. 17. Hallja-e, hallja-e kis viasom? 18. Halvány arcum két kezemb. 19. Ha madár lehetnék. 20. Ha még egyszer lány lehetnék. — Az östüdi évfolyam előfizetési ára bérmentes sztkül-dással: 10 füzetre 1 frt 80 kr. 5 füzetre 90 kr. egy-egy füzet ára 25 kr. — Előfizetési postatartalványon a „Magyar Dal Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

„An die Herzenswei” cím alatt egy kedves kerinyó jelent meg ifjabb F. a. b. a. c. h. t. l. t. — Budapesten Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében. Ara 1 frt.

„Ujzeneművek. Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapestben megjelent: „Szegedi polgárrégi csárdás” zongorára szerzede Dankó István. Ara 1 frt. „Jog és csárdás 1884-r” eredeti magyar zongorára szerzede Rác Pál. Ara 1 frt.

Közgazdaság.

Szólófajok megismerése.

Német-Bóly, 1884. márc. 30.

Hogy nálunk a szőlőszet terén igen sok a tevénytől, az tagadhatatlan, e gazdasági ágban nagyon hátra vagyunk. Kis gazdáink minden ésszerűség nélkül terjeszkednek a szőlő ültetésével annélkül, hogy a szőlőfajok megválogatásával tiszt-

szájjal szórt szőlőfajok általános öszesítésé, felismerése és eredeti szerveik meghatározása nélkül talán soha, vagy csak igen sok tapogatózás és késő idő múlva lennének képesek a kívánt sikert elérni.

Ugy hiszem, hogy mindazok, kiket a megyei szőlőszet szakértői s tudományos fejlesztése érdekelt, komolyan megfontolják azon előnyöket, melyek így biztosíthatók és elérhetőek.

Nagy Károly.

Regalcügg. A pécsi kereskedelmi és iparkamara tekintettel azon mindinkább elterjedő szokásra, melyszerint szesz- és pálinkafőzők pálinkát és szeszli oly módon jutnatnak a fogyasztókhoz, hogy azt a pálinkafőzésre alkalmas kisebb-nagyobb mennyiségű anyagért becserélrik: kérdést intézett a bellügyminiszterünkhöz, hogy ez eljárás — minthogy arról az italmérsi jogot szabályozó rendeletekben említés nincs tve — meg van-e engedve? A bellügyminiszterünkhöz 7573/V. b. sz. a. arról értesítette nevezett kamarát, hogy pálinkát, szeszt szabad ugyan a szeszfőzéshez alkalmas nyers anyagokért „becserélni”; de a cserébe adott pálinka vagy szesz 1/2 hektoliternél kevesebb nem lehet.

„Zágráb tartományi kormány jelenleg Vinkovec-tól Bresskáiig építendő vasut tervével foglalkozik. E tárgyban Khnen-Héd-rváry gróf bán előnlökte alatt értekezlet tartatott, a melyen az állami erdősegek, a beruházási alap és a köz-birtokosságok képviselői vettek részt. A jelenváltak egyhangúlag a vasut kiépítése mellett nyilatkoztak, mintán a vasut a Vinkovec-től Bresskáiig terjedő tölgységeket egész szélességükben átszelné, a mi számos éven át a legővedelmesebb szállítást biztosítaná a vasutnak. Ezenkívül a vasut a fak értékesítését is megkönnyítené.

Szerkesztői posta.

— A sóbarangyi. Noha minden felerősökölés megrovandó, a „Nép kertész”-ével tegyünk ezuttal kivételt, mert ez valóban csak előnyre váltatik kis földműves gazdáinknak.

— Sári tudósító. — Legjobb igyekezet mellett sem tudtuk sorait kibétezzni, csak annyit vetünk ki belőle, hogy a szoligábró Stein nevű zsidó orvost akar a járárs orvoskollni. — Ne maradjanak tőlünk s Istén segíteni fog, hogy csapás ne érje a járás jó keresztényeit.

— Papp János névtantól urnak Bisztríceén. Hogy én volna a lapunkban a hegyházi képviselő választásra vonatkozólag megjelent közlemények szerzője, amgy sem hiszi senki, ön csak azt akarja tudani, hogy közlemény a paprikosárba ment, ez pedig igaz.

— Papp János kántortartól urnak Szigetvárt. Ön Kopeczy Antal urnak reál tanító közleményét rágalomnak nyilvánítja és megfelelő jutalmat fejengett. Tegye meg, inditon sajátóbert, majd szól a bizonyított. Nyilatkozata ily formában nem volt felvethető, lényege itt van.

Nyilt-tér.)

Soha se késő!

egy új s ésszerű gyógymódhoz folyamodunk még akkor se, midőn már sokféle orvosi szert használtunk megpróbáltunk. Minden betegséget, a mely tisztáltn, romlott vérből származik, gyorsan, s fájdalom nélkül meg lehet gyógyítani B. andt H. gyógyszerész híres svájci labdaszával. Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 kr.

A vételek figyelni kell arra, hogy a dobozon rajta van-e a fehér kereszt vörös mezőben és Brandt Richard gyógyszerész névalírása.

Lakhely-változás.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy

Építészeti irodám

és lakásomat indoház-ut Rath-féle házbá tettem át.

Pécsen, 1884. április 1-én.

Schulcz Ignác, építész.

Nyilatkozat.

A „Pécsi Figyelő” f. évi. 14. száma „Nyilt-tér” rovataiban Löffler Vincze dárda kir. aljbíró ur egy nyilatkozatot tett közli azon kijelentéssel, hogy a „Pécsi Figyelő” 1884. évi 13-ik számának „Nyilt-tér” rovataiban közölt azon állításom, mikép „a vendégjogot hazánnull megsértette s én házbából kitiltottam — nem való.”

Ezzel szemben kijelentem, miszerint a szóban forgó ügy már mult évi ápril hó 15-én részéről befejeztett és pedig akként, hogy Löffler ur az általa követelt és részéről felajánlott lovagias elégtétel elől meghátrált, mit ez ügyben részt vett segédek alábbi egyhangu nyilatkozata is bizonyít.

Ennek folytán a „Pécsi Figyelő” 1883. évi 13-ik számában megjelent előző nyilatkozatomat meg nem czaólván, az egész terjedelmében valónak bizonyult, az ő — s a „Pécsi Figyelő” f. évi 14-ik számában egy hosszú év elmultával tisztázási szándékából közölt nyilatkozatát hazugságnak nyilvánított s vele, ki az előre bocsátottak szerint lovagias elégtétel adás-kérésre magát képtelennek bélyegezte s kinek ezen gyenge oldalát ez ideig csakis hivatalos állására való tekintettel, kiméletből, a közönség előtt elhallgattam, több polemikába nem bocsajtkozom s tetteit a közvélemény ítéletére bízom.

*) Ezen rovat alatt: megjelenteként nem vállal felelőséget a szerk.

